

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Tvorba a využitie agregovaných indexov pri vyhodnocovaní vybraných verejných politík

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Odbor HKK: Verejná ekonomika a služby

Študijný odbor: Ekonomia a manažment

Autor: Ing. Stanislav Kološta, PhD.

Oponent: doc. Ing. Soňa Čapková, PhD.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	<p>Habilitačná práca prináša aktuálnu tému, ktorá dlhodobo rezonuje v teórii a tiež pri praktickej aplikácii postupov analyzovania a hodnotenia verejných politík. Potreba merať a hodnotiť viacrozmerne problémy rôznych oblastí rozvoja spoločnosti sa od svojho počiatku vyvíjala s potrebou existencie ukazovateľov, ktoré by agregovali výstupy v čase. Preto úsilie analytikov často smeruje k zostavovaniu kompozitných ukazovateľov pre agregované charakterizovanie určitej oblasti spoločenského života.</p> <p>Kompozitné ukazovatele sú nevyhnutné v prípadoch, keď jednoduché ukazovatele nedokážu adekvátne zachytiť viacrozmerne koncepty. Ideálne by mal byť kompozitný ukazovateľ založený na teoretickom vymedzení, ktoré umožňuje taký výber, kombinovanie a váženie individuálnych ukazovateľov, resp. premenných pri zostavovaní komplexnej charakteristiky, ktoré adekvátne odrážajú rozsah a štruktúru skúmaného javu. Týmto smerom je orientované aj zameranie habilitačnej práce, ktorej predmetom skúmania sú vybrané oblasti verejnej politiky.</p>
2. Vhodnosť zvolených metód:	<p>Hlavný cieľ práce vymedzený na s.36 je smerovaný na využitie analýzy hlavných komponentov pri tvorbe agregovaných indexov zameraných na hodnotenie verejných politík. Hlavný a čiastkové ciele boli postupne v habilitačnej práci naplnené, s čím aj súvisí zvolená metodika a metódy spracovania práce.</p> <p>Koncepcia prístupu spracovania má jasný model prepájajúci teóriu s aplikáciou. Obsahovo jednotlivé kroky na seba nadväzujú. Zvolené metódy sú v práci uvádzané na patričných miestach buď ako úvod k nasledujúcemu postupu alebo ako predpoklad ich použitia pre ďalšie rozpracovanie.</p> <p>Pri hodnotení verejných politík sa často stretávame so situáciou, kedy máme veľké množstvo vzájomne korelovaných veličín. Zvolená metóda analýzy hlavných komponentov umožňuje zníženie dimenzie množiny dát v rámci viacrozmernej analýzy a možno ju použiť aj ako nástroj rozboru štruktúry vzťahov.</p> <p>Metodika, ktorú habilitant použil pri realizácii výskumu môže byť použitá aj v budúcnosti, pri uskutočňovaní podobných výskumných sledovaní.</p> <p>Pri spracovaní teoretických východísk problematiky sa autor opiera o poznatky získané z rozsiahleho počtu domácich a zahraničných vedeckých publikačných titulov, ktoré boli uverejnené v</p>

	<p>renomovaných vydavateľstvách a uvedené v zahraničných databázach. Ďalším zdrojom informácií pre spracovanie habilitačnej práce boli údaje z databáz Eurostatu a Štatistického úradu SR a výsledky primárneho prieskumu.</p> <p>Z formálneho hľadiska práca rešpektuje pravidlá stanovené v Smernici EF UMB S - 02 - 19 Úprava písomných vysokoškolských prác, záverečných prác a habilitačných prác</p>
3. Prínosy habilitačnej práce:	<p>Habilitačná práca má podobu súboru publikovaných vedeckých prác doplneného komentárom, ktorý prináša nové poznatky v teoretickej i praktickej rovine.</p> <p>Za rozhodujúci teoretický prínos považujem 1. kapitolu, ktorá v kontexte verejnej politiky prehľadne spracováva doterajšie postupy pri využívaní kompozitných ukazovateľov, metódy používané pri ich tvorbe so špecifickou pozornosťou na analýzu hlavných komponentov.</p> <p>Hlavným prínosom habilitačnej práce pre prax je podrobné popísanie metodiky a vysvetlenie aplikácie hodnotenia viacerých verejných politik pri použití kompozitných ukazovateľov za pomoci PCA, čo vytvára predpoklady pre jej ďalšie použitie v rôznych iných oblastiach verejnej politiky. Práca prináša užitočné poznatky pre tvorcov verejných politik, ktorých neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie výsledkov ich implementácie.</p> <p>Osobitne treba oceniť prínos a využitie práce v pedagogickom procese.</p>
4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta	<p>Na základe údajov uvedených v prehľadovej tabuľke o plnení kritérií na vymenovanie docenta možno konštatovať, že habilitant dostatočne naplnil ba pri niektorých ukazovateľoch (vedecké práce publikované v zahraničí, príspevky publikované v recenzovaných zborníkoch z vedeckých konferencií) aj prekročil požadované počty jednotlivých kategórií publikácií. Rovnako to možno povedať aj o počte registrovaných citácií.</p> <p>Publikačné výstupy odrážajú zodpovedajúci rozsah vedeckovýskumnej činnosti, čo potvrdzuje počet domácich a medzinárodných projektov, na ktorých sa podieľal ako hlavný riešiteľ alebo spoluriešiteľ.</p> <p>Ing. Kološta je skúseným vysokoškolským pedagógom zabezpečujúcim výučbu v slovenskom i anglickom jazyku. Svojimi pedagogickými, vedeckovýskumnými a publikačnými aktivitami rozvíja študijný odbor ekonomika a manažment.</p>
5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:	<p>Čo považujete za výhody a nevýhody PCA v porovnaní s faktorovou analýzou? Bolo by možné pri Vami prezentovaných prípadoch použiť faktorovú analýzu ako rovnocennú alternatívu?</p> <p>Do akej miery je dôležité pre použitie PCA pri zostavovaní umelých premenných pre regresné modely (podkapitola 3.4), mať k dispozícii údaje vzorky cieľovej skupiny, ktorá je reprezentatívna (inými slovami: aby bola vzorka reprezentatívna)?</p>
6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:	<p>Konštatujem, že úroveň spracovania habilitačnej práce a aj pedagogické a výskumné aktivity habilitanta, jeho publikačná činnosť a citačné ohlasy na výskum a publikácie sú dôkazom toho, že spĺňa podmienky na vymenovanie za docenta. Po úspešnej obhajobe habilitačnej práce navrhujem udelenie titulu docent</p>

